

Identifikacijska naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPITI

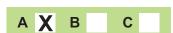
MATEMATIKA

VIŠA RAZINA

DRŽAVNA MATURA

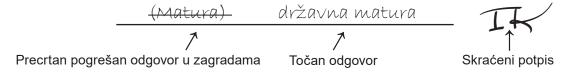
šk. god. 2022./2023.

Način označavanja odgovora na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici. Ispit traje **180** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i načini ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime).

Pri računanju možete upotrebljavati priloženu **knjižicu formula** i **list za koncept koji se neće bodovati**.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 28 stranica, od toga 1 praznu.

MAT A D-S063 3/28

I. Zadatci višestrukoga izbora

U zadatcima od 1. do 24. od više ponuđenih odgovora samo je jedan točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

- **1.** Čemu je jednako $x^4 \cdot \sqrt[3]{x^2}$?
  - **A.** $x^{\frac{5}{2}}$
  - **B.** $x^{\frac{8}{3}}$
  - **C.** $x^{\frac{14}{3}}$
  - **D.** $x^{\frac{11}{2}}$

(1 bod)

- **2.** Koji se od navedenih razlomaka može skratiti za sve cijele brojeve x i y za koje je definiran?
  - $\mathbf{A.} \ \frac{3x + 8y}{4xy}$
  - $\mathbf{B.} \ \frac{10xy}{2x-5y}$
  - $\mathbf{c.} \quad \frac{3x 4y}{6x + 8y}$
  - $\mathbf{D.} \quad \frac{4y + xy}{xy 2y}$

- **3.** Početna cijena nekoga proizvoda poveća se za 50~%, a zatim se dobivena umanji za 50~%. Koja od navedenih tvrdnja vrijedi za konačnu cijenu toga proizvoda?
  - **A.** Jednaka je 50 % početne cijene.
  - **B.** Jednaka je 75 % početne cijene.
  - C. Jednaka je 100 % početne cijene.
  - **D.** Jednaka je 125 % početne cijene.

(1 bod)

- **4.** U nekome je razredu 13 učenika rođenih 2004. godine i 11 učenika rođenih 2005. godine. Kolika je vjerojatnost da je slučajnim odabirom odabran učenik rođen 2004. godine?
  - **A.** $\frac{1}{13}$
  - **B.** $\frac{1}{12}$
  - **c**. $\frac{13}{24}$
  - **D.** $\frac{11}{13}$

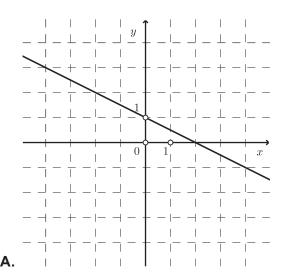
(1 bod)

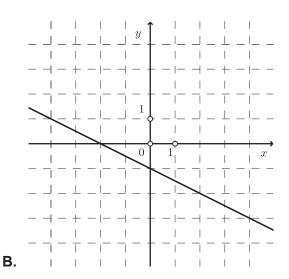
- **5.** Čemu je jednako jedno rješenje kvadratne jednadžbe $x^2 x c = 0$?
  - **A.** $\frac{-1+\sqrt{1-4c}}{2}$
  - B. $\frac{-1+\sqrt{1+4c}}{2}$
  - **c.** $\frac{1+\sqrt{1-4c}}{2}$
  - **D.** $\frac{1+\sqrt{1+4c}}{2}$

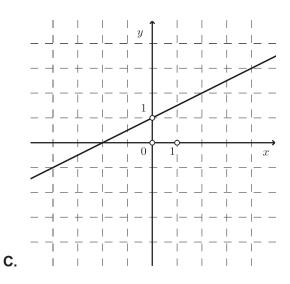
- **6.** Koja od navedenih tvrdnja vrijedi za rješenja svih kvadratnih jednadžba kojima je diskriminanta jednaka 19?
  - A. Rješenja su realni brojevi.
  - B. Rješenja nisu realni brojevi.
  - C. Umnožak rješenja iznosi 19.
  - **D.** Zbroj rješenja iznosi 19.

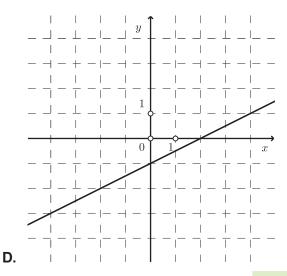
(1 bod)

7. Na kojoj je slici prikazan graf funkcije f(x) = -0.5x + 1?

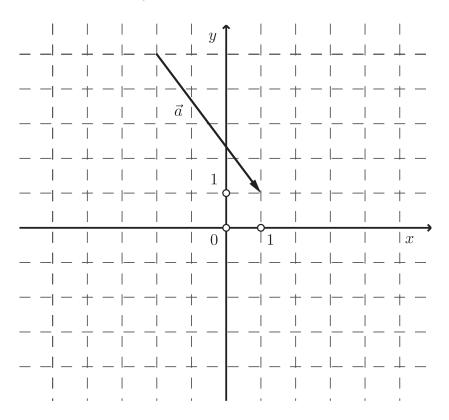
(1 bod)

- **8.** U trenutku uključivanja klimatizacijskoga uređaja temperatura zraka u prostoriji iznosila je 28 °C, a pet minuta nakon uključivanja iznosila je 26 °C. Kojom je od navedenih funkcija opisana ovisnost temperature zraka *T* o vremenu *t* u minutama koje je proteklo od uključivanja klimatizacijskoga uređaja ako se temperatura smanjuje jednoliko?
  - **A.** $T(t) = -\frac{5}{2}t + 26$
  - **B.** $T(t) = -\frac{5}{2}t + 28$
  - **C.** $T(t) = -\frac{2}{5}t + 26$
  - **D.** $T(t) = -\frac{2}{5}t + 28$

(1 bod)

- **9.** Koji je od navedenih pravaca paralelan pravcu 9x + 3y = 5?
  - **A.** y = -3x
  - **B.** $y = -\frac{1}{3}x$
  - **C.** $y = \frac{1}{3}x$
  - **D.** y = 3x

10. Vektor $\vec{a}$ prikazan je na slici.

Što je od navedenoga zapis vektora $\vec{a}$?

$$\mathbf{A.} \stackrel{\rightarrow}{a} = -4 \stackrel{\rightarrow}{i} - 3 \stackrel{\rightarrow}{j}$$

$$\mathbf{B.} \ \overrightarrow{a} = 4\overrightarrow{i} - 3\overrightarrow{j}$$

$$\mathbf{C.} \quad \vec{a} = -3 \vec{i} - 4 \vec{j}$$

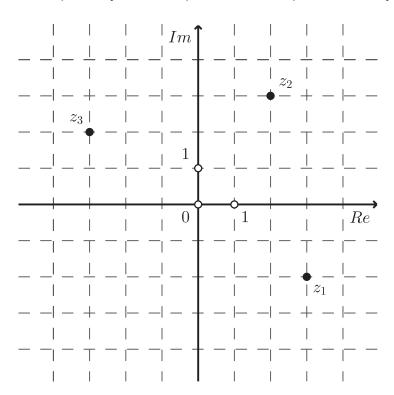
$$\mathbf{D.} \ \overrightarrow{a} = 3\overrightarrow{i} - 4\overrightarrow{j}$$

11. Koja je točka središte kružnice zadane jednadžbom $x^2 + y^2 + 4y = 0$?

- **A.** (0, -4)
- **B.** (0, -2)
- C. (0, 2)
- **D.** (0, 4)

(1 bod)

12. U kompleksnoj su ravnini prikazane točke pridružene brojevima z_1, z_2 i z_3 .

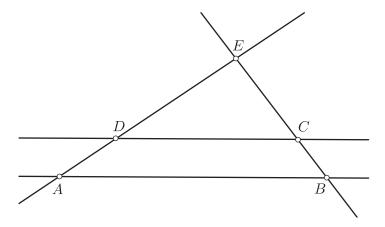
Koja je tvrdnja točna za navedene brojeve?

- **A.** $z_1 = -z_2$
- **B.** $z_1 = -z_3$
- $\mathbf{C.} \quad z_1 = \overline{z_2}$
- **D.** $z_1 = \overline{z_3}$

- 13. Koja je od navedenih tvrdnja točna za svaki trokut?
  - **A.** Težište dijeli težišnicu u omjeru 2:1.
  - B. Visina trokuta spaja vrh i polovište nasuprotne stranice trokuta.
  - C. Simetrala kuta trokuta okomita je na stranicu nasuprotnu tomu kutu.
  - **D.** Simetrale stranica trokuta sijeku se u ortocentru.

(1 bod)

14. Pravci AB i CD prikazani na skici su paralelni. Ako je |BC|: |CE| = 3:5 i |AB| = 24 cm, kolika je duljina dužine $\overline{CD}$?

- **A.** 9 cm
- **B.** 9.6 cm
- **C.** 14.4 cm
- **D.** 15 cm

(1 bod)

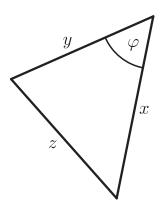
- **15.** Koja od navedenih tvrdnja **nije** točna?
  - A. Obodni je kut nad promjerom pravi.
  - B. Obodni je kut dvostruko manji od pripadnoga središnjeg kuta.
  - C. Ako se opseg kruga poveća dva puta, dva mu se puta poveća i površina.
  - **D.** Ako se polumjer kruga poveća dva puta, dva mu se puta poveća i opseg.

(1 bod)

- **16.** Duljine kateta pravokutnoga trokuta su 5 cm i 12 cm. Koliko iznosi tangens kuta nasuprot kraćoj kateti?
  - **A.** $\frac{5}{13}$
  - **B.** $\frac{5}{12}$
  - **c**. $\frac{12}{13}$
  - **D.** $\frac{12}{5}$

(1 bod)

17. Što od navedenoga vrijedi za duljine stranica x, y i z te kut φ trokuta prikazanoga na skici?

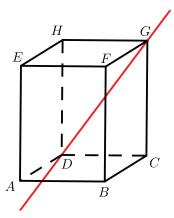

- **A.** $\cos \varphi = \frac{x^2 + y^2 z^2}{2xy}$
- **B.** $\cos \varphi = \frac{x^2 + y^2 z^2}{2yz}$
- **C.** $\cos \varphi = \frac{x^2 + z^2 y^2}{2xy}$
- **D.** $\cos \varphi = \frac{y^2 + z^2 x^2}{2yz}$

- **18.** U kojemu se kvadrantu koordinatnoga sustava nalazi točka E(t) brojevne kružnice pridružena broju t tako da vrijedi $\cos t = 0.15$ i tgt < 0?
  - A. u prvome
  - B. u drugome
  - C. u trećemu
  - D. u četvrtome

(1 bod)

19. Na skici je prikazan kvadar ABCDEFGH i pravac DG.

- S kojom je od navedenih ravnina pravacDG usporedan?
- A. ADH
- B. ABF
- C. BCF
- D. EFH

(1 bod)

- **20.** Koliko iznosi volumen tijela koje nastaje rotacijom pravokutnika sa stranicama duljina 7 cm i 8 cm oko kraće stranice?
  - **A.** $196\pi \text{ cm}^2$
  - **B.** $224\pi \text{ cm}^2$
  - **C.** $392\pi \text{ cm}^2$
  - **D.** $448\pi \text{ cm}^2$

(1 bod)

- **21.** Koliko iznosi peti član geometrijskoga niza kojemu je prvi član 2, a četvrti –54?
  - **A.** -486
  - **B.** -162
  - **C.** 162
  - **D.** 486

(1 bod)

- **22.** Čemu je jednaka derivacija funkcije $f(x) = -x^{-5}$?
  - **A.** $f'(x) = -5x^{-6}$
  - **B.** $f'(x) = -5x^{-4}$
  - **C.** $f'(x) = 5x^{-6}$
  - **D.** $f'(x) = 5x^{-4}$

(1 bod)

- **23.** Koliko iznosi nagib tangente na graf funkcije $f(x) = 5\sqrt{x} + 1$ u točki s apscisom x = 9?
  - **A.** $\frac{5}{6}$
  - **B.** $\frac{11}{6}$
  - **c**. $\frac{15}{2}$
  - **D.** $\frac{17}{2}$

- **24.** Koji je od navedenih intervala slika funkcije f(x) = |x-5| + 7?
  - **A.** $\langle -\infty, -7]$
  - **B.** $\langle -7, -5 \rangle$
  - **C.** (5,7)
  - **D.** $[7,+\infty)$

(1 bod)

II. Zadatci kratkoga odgovora

U zadatcima od 25. do 37. upišite odgovore na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Pri računanju upotrebljavajte list za koncept.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Točan odgovor donosi jedan bod.

25.	Racionalizirajte nazivnik razlomka	$\frac{1}{\sqrt[3]{5}}$
25.	Racionalizirajte nazivnik razlomka	$\frac{1}{\sqrt[3]{3}}$

Odgovor:

(1 bod)

26. Riješite nejednadžbu 3-(2x-5)<4 i rješenje zapišite uz pomoć intervala.

Odgovor: _____

(1 bod)

27. Izraz $x^2 + y^2 - 2xy - 1$ zapišite u obliku umnoška dvaju linearnih faktora.

Odgovor:

(1 bod)

28. Napišite **trigonometrijski zapis** nekoga kompleksnog broja kojemu je pridružena točka na imaginarnoj osi u kompleksnoj (Gaussovoj) ravnini.

Odgovor: _____

(1 bod)

MAT A D-S063 15/28

29.	Riješite	e zadatke.	
	29.1.	Za koliko je broj $4\cdot 10^{110}$ veći od broja $3\cdot 10^{108}$? Rezultat zapišite znanstvenim za	ipisom.
		Odgovor:	
			(1 bod)
	29.2.	Poredajte od najmanjega do najvećega brojeve a^{-1} , a^{-2} , a^{-3} , a^{-4} za svaki $a < -1$	·1.
		Odgovor:	
			(1 bod)
30.	·	te zadatke. $7m+1$	
	30.1.	Riješite jednadžbu $2 - \frac{7m+1}{5} = m$.	
		Odgovor: <i>m</i> =	
			(1 bod)
	30.2.	Marko u jednoj minuti pretrči 200 metara, a Luka u jednoj minuti biciklom prijeđe 500 metara. Ako je svaki od njih prešao put od šest kilometara, koliko je minuta Marko trčao nego što je Luka vozio bicikl?	
		Odgovor: min	
			(1 bod)

31. U tablici su navedeni podatci o visini djece u nekoj vrtićkoj skupini:

BROJ DJECE	VISINA (cm)
3	110
4	112
2	116
1	120
3	121
1	124

31.1. Koliko iznosi mod prikazanih podataka?

(1 bod)

31.2. Koliko iznosi medijan skupa podataka o visini djece u toj skupini ako je naknadno upisano i dijete visine 123 cm?

Odgovor:	cm
Ougovoi.	OIII

(1 bod)

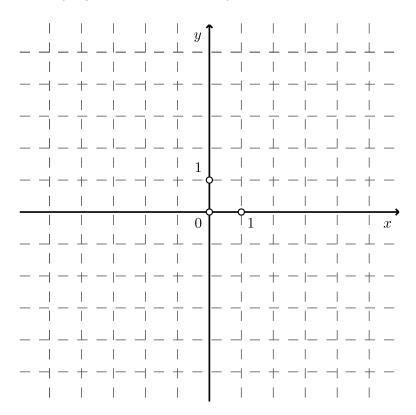
MAT A D-S063 17/28

32.	Pravac je zadan jednadžbom $y = 4x - 8$.			
	32.1.	Koliko iznosi udaljenost točke s koordinatama $(2,-1)$ od zadanoga pravca?		
		Odgovor:		
			(1 bod)	
	32.2.	Koliko iznosi površina trokuta koji zadani pravac određuje s koordinatnim osima	?	
		Odgovor: kv. jed.		
			(1 bod)	
33.	Duljina	a vektora $\vec{a}$ je 5, duljina vektora $\vec{b}$ je 10 i vrijedi $\vec{a}\cdot\vec{b}=25$.		
	33.1.	Koliko iznosi mjera kuta određenoga vektorima $\stackrel{ ightarrow}{a}$ i $\stackrel{ ightarrow}{b}$?		
		Odgovor:		
			(1 bod)	
	33.2.	Koliko iznosi $\begin{vmatrix} \vec{a} - \vec{b} \end{vmatrix}$?		
		Odgovor:		
			(1 bod)	

34.	Zadana je kvadratna funkcija $f(x) = 3x^2 + 12x - 15$.			
	34.1.	Napišite jednadžbu osi simetrije grafa funkcije <i>f</i> .		
		Odgovor:		
			(1 bod)	
	34.2.	Odredite sve realne brojeve $\boldsymbol{x}$ za koje funkcija $\boldsymbol{f}$ poprima negativne vrijednosti.		
		Odgovor:		
			(1 bod)	
35.	Riješito	e zadatke.		
	35.1.	Izraz $1-2\log_a 3$ zapišite kao jedan logaritam za svaki a za koji je definiran.		
		Odgovor:		
			(1 bod)	
			(1.354)	
	35.2.	Funkcijom $B(d) = 50 \cdot 1.05^d$ procjenjuje se broj posjeta novoj mrežnoj stranici no trgovine d dana nakon objave te stranice. Koji će dan od objave prema toj procjemrežna stranica prvi put imati 1135 posjeta?		
		Odgovor:		
			(1 bod)	

MAT A D-S063 19/28

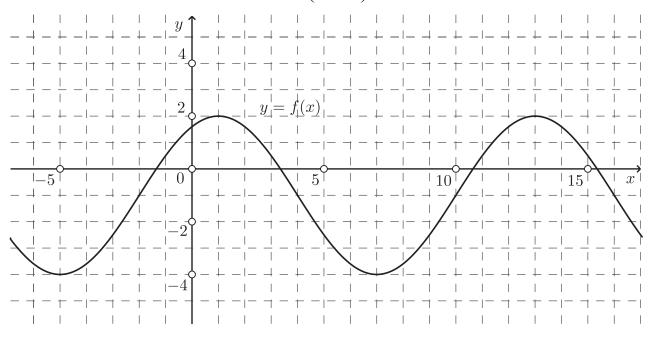
- 36. Riješite zadatke.
  - **36.1.** Nacrtajte graf neke parne funkcije.

(1 bod)

36.2. Odredite domenu funkcije $f(x) = \log(x-6)^4$.

37. Na slici je prikazan graf funkcije $f(x) = A \sin\left(Bx + \frac{\pi}{3}\right) + D$.

37.1. Odredite vrijednost koeficijenta B.

Odgovor: B =

(1 bod)

37.2. Odredite vrijednost koeficijenta D.

Odgovor: D =

III. Zadatci produženoga odgovora

U 38., 39. i 40. zadatku napišite postupak rješavanja i odgovor na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Prikažite sav svoj rad (skice, postupak, račun).

Ako dio zadatka riješite napamet, objasnite i zapišite kako ste to učinili.

Točan odgovor donosi dva, tri ili četiri boda.

- 38. Riješite zadatke.
  - **38.1.** Duljine dviju stranica trokuta su 1 cm i 2 cm, a površina mu je $\frac{12}{13}$ cm². Koliko iznosi duljiina treće stranice toga trokuta?

Postupak:

Odgovor:

(2 boda)

38.2.	Koliko iznosi površina pobočja pravilne četverostrane piramide kojoj je osnovn duljine 12.6 cm, a kut između ravnine osnovke (baze) i ravnine pobočke mjere 4	
	Postupak:	
	Odgovor: cm ²	
		(2 boda)

MAT A D-S063 23/28

- 39. Riješite zadatke.
  - **39.1.** Ako funkcija $f(x) = \frac{4x a}{x^2 + 1}$ za x = 2 postiže lokalni maksimum, odredite x za koji ta funkcija postiže lokalni minimum.

Postupak:

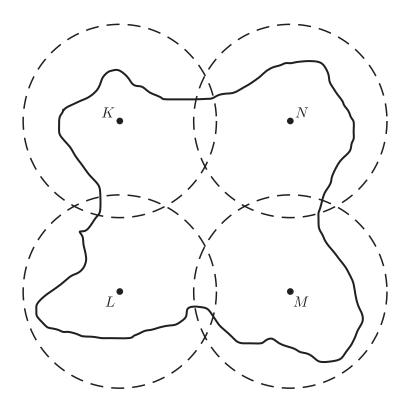
Odgovor: x =

(3 boda)

3	39.2.	Banka je izradila set novih kovanica različite veličine tako da svaka sljedeća kovanica ima za $1.5~\rm mm$ veći promjer od prethodne. Koliko je kovanica u setu ako je promjer najveće kovanice za $60~\%$ veći od promjera najmanje kovanice, a prosječan je promjer svih kovanica $26~\rm mm$?
		Postupak:
		Odgovor:
		(3 boda)

MAT A D-S063 25/28

40. Na otoku prikazanome na skici u vrhovima kvadrata KLMN postavljena su četiri odašiljača. Stranica kvadrata duljine je 50 km, a domet svakoga odašiljača radijusa 30 km. Koliko iznosi površina otoka koja nije pokrivena signalom?

Postupak:

			(4 boda)
Odgovo	or:	km²	

MAT A D-S063 27/28

